

Grønt skifte i avløpsbransjen

– virkemidler og barrierer

Hva vil det si med et grønt skifte i avløpsbransjen?

- Bransjen står innfor store utfordringer som skal løses:
  - Stort vedlikeholdsetterslep på eksisterende infrastruktur
  - Behov for mer oppsamling og rensing
  - Behov for mer høygradig rensing
- Samtidig skal også avløpssektoren greie å omstille og bli mer grønn.

Revisjon av avløpsdirektivet – høye ambisjoner for avløpssektoren

Skal rense for mer organisk materiale og næringsstoffer

Skal rense for mikroforurensninger

Skal rense for mikroplast

Skal energieffektivisere og redusere klimagassutslipp

Skal resirkulere ressurser

The European Green Deal

Starting point: Findings of the Evaluation

Lessons learnt

Effective tool – Tangible impacts

Simple and targeted instrument

Carrot and stick

Benefits >>> costs

Room for improvement

Remaining pollution

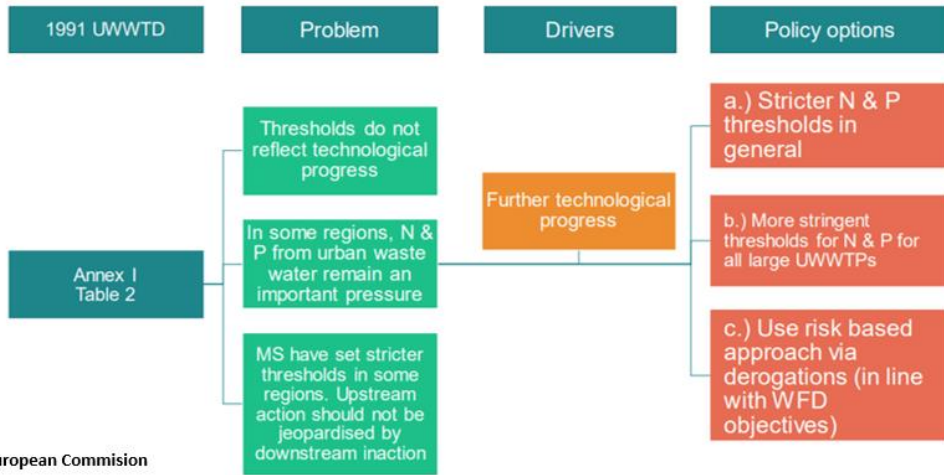
Eutrophication

Energy use, sludge management

Governance –
transparency/reporting

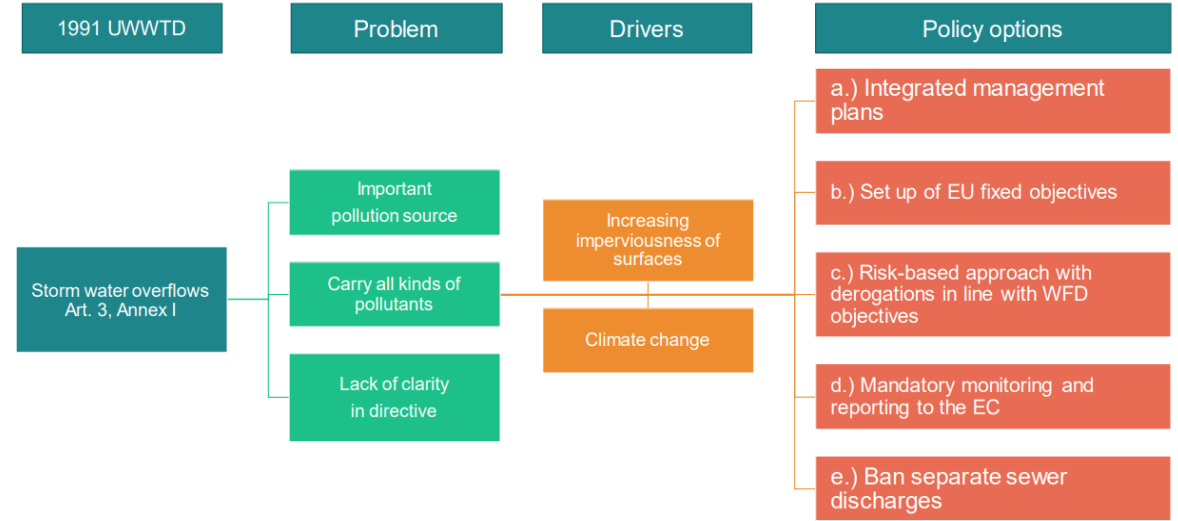
Coherence with other legislation

Remaining pollution: nutrients (in combination with sensitive areas)

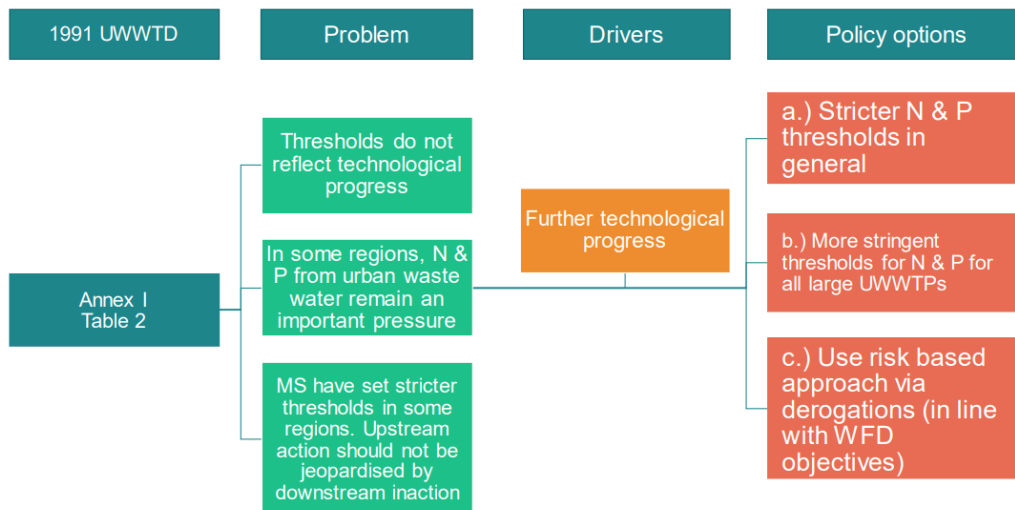

Kilde: European Commission

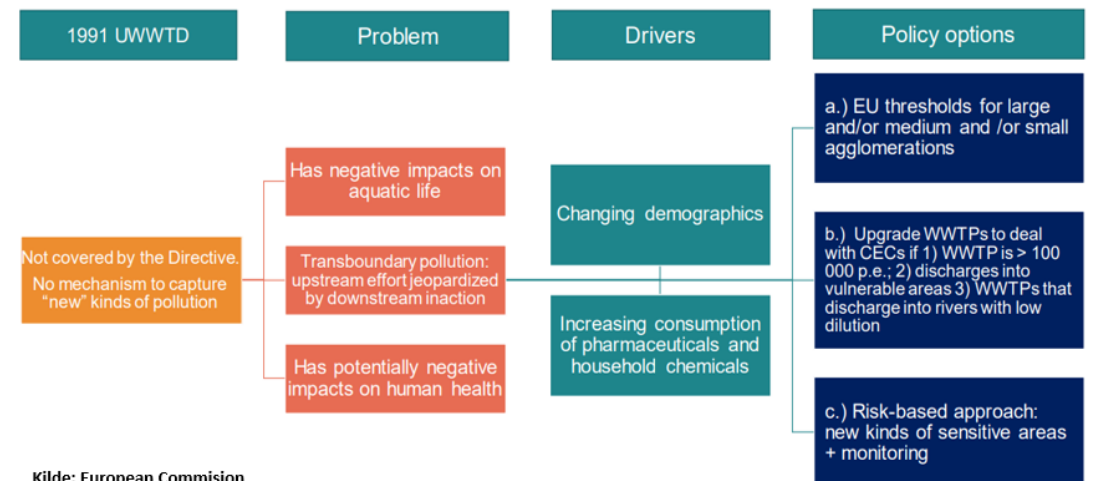
Remaining pollution – storm water overflows and urban runoff

Remaining pollution: nutrients (in combination with sensitive areas)

Contaminants of emerging concern 1/2

Kilde: European Commission

Energi og klimagassutslipp

- Avløpssektoren står for 1 prosent av energikonsumpsjonen i Europa.
- Avløpsdirektivet gir ikke insentiver til energireduksjoner eller bruk av grønn energi.
- Finnes flere eksempler på avløpsanlegg i Europa som er energinøytrale eller som produserer energi.
- Det viser at potensialet finnes.

Flere virkemiddel har skisserts

- Kommisjonen har lansert flere "policy options" som kan bli relevante for et revidert direktiv:
  - Kreve energirevisjoner fulgt av handlingsplaner for å redusere energibruken
  - Sette konkrete mål for energieffektivisering basert på størrelse
  - Introdusere målverdier for energinøytralitet
  - Kreve overvåking av klimagassutslipp og reduksjon over tid
- Krevende i møte med mer avansert rensing!

Sentralt regelverk og myndighetsfordeling

Regelverk og myndighetsfordeling

- EUs avløpsdirektiv
  - gradvis mer oppsamling og rensing
- Nasjonalt regelverk
  - Plan- og bygningsloven
  - Forurensningsloven
  - Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg
  - Forurensingsforskriften
- Myndighetsfordeling
  - Kommune/statsforvaltere

Teknologinøytralitet

- Forurensningsforskriften stiller krav til funksjon ikke tekniske løsninger.
- Krav til tekniske løsninger kan imidlertid stilles av forurensningsmyndigheten og plan- og bygningsmyndigheten.

Miljødirektoratets rolle og ansvar på avløpsområdet

- Miljødirektoratet gir råd til Klima- og miljødepartementet om regelverksutvikling på avløpsområdet og deltar i aktuelle EU-prosesser
- Miljødirektoratet er klageinstans for statsforvalterens vedtak på avløpsområdet
- Miljødirektoratet er instruksjonsmyndighet overfor statsforvalteren
- Miljødirektorater veileder om forståelsen av regelverket
- Miljødirektoratet deltar i utvalgte FOU-prosjekter

Grønt skifte; virkemidler og barrierer

Sentraliserte løsninger

- Fokus på gradvis mer oppsamling og rensing
- Kommunesamarbeid
- Større rensenheter
  - Samfunnsøkonomisk og forvaltningsmessig rasjonelt?
- Enklere myndighetsoppfølging
  - Færre utslippspunkter

Desentraliserte løsninger

- Mindre risiko ved hvert utslipp
- Mindre risiko for store lekkasjer og overløpssituasjoner
- Sirkulering av ressurser – enklere med små kretsløp
- Gradvis utbygning
- Lettere å kildeseparere?

Kildeseparering

- Mindre vannforbruk
- Gjenbruk av gråvann - energinyttelse
- Lettere å få til konsentrert rensing av medisinrester/mikroplast/andre mikroforurensinger
- Renere sortvann/slam

Er regelverket tilrettelagt for grønne løsninger?

- Forurensningsforskriften
  - Tar utgangspunkt i eksisterende teknologi og infrastruktur
- Tillatelser
  - Kan stille tilpassede/strengere krav
  - Kan ikke fravike minstekrav i forskrift
- Viktig med tett dialog og bred forankring

Hvordan kan det tilrettelegges for mer grønne løsninger?

- Støtte til FOU
- Tilskudds- og insentivordninger
- Mål, strategier og handlingsplaner
- Fleksibilitet i regelverket

Takk for oppmerksomheten!

Miljø-
direktoratet